

مرحله دوم المپیاد علوم تجربی پایه نهم

تعداد سوال: ۳۰

نام و نام خانوادگی داوطلب:

مدت پاسخگویی: ۲۰ دقیقه

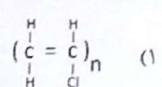
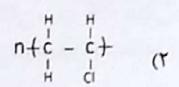
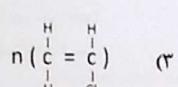
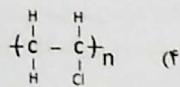
شماره داوطلبی:

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۷/۰۲/۰۴

ساعت شروع: ۸ صبح

آزمون دارای نمره منفی می باشد.

- ۱ چنانچه یکی از اتم های هیدروژن در مولکول اتیلن توسط کلر جایگزین شود، ماده ای حاصله وینیل کلراید نامیده می شود که از پلیمری شدن آن، پلی وینیل کلراید یا همان (PVC) به دست می آید که از آن در تهیه لوله، چسب و استفاده می شود. کدام یک از فرمول های زیر را برای PVC مناسب می دانید؟

- ۲ با توجه به جدول تناوبی زیر کدام گزینه به ترتیب از راست به چپ عناصری را معرفی می کند که با ویژگی های جملات «الف» تا «ت» مطابقت می کند؟

J		
Y		
	M	

	L			
		Q		R
				X

- الف - اکسید گازی شکل پدید می آورد که در فرمول شیمیایی آن نسبت اتم های این عنصر به اتم های اکسیژن ۲ به ۱ بوده و محلول آن در آب خاصیت اسیدی دارد.

ب - در ترکیب های یونی شناخته شده، از آن می توان یون ۱- از این عنصر را مشاهده کرد.

پ - عناصری است که خواص شیمیایی آن مشابه با Mg^{+2} می باشد.

ت - گازی شکل بوده ولی کوچکترین ذره سازنده آن اتم است.

J - M - R - Q (4)

X - M - R - L (3)

R - M - Q - L (2)

X - L - Y - Q (1)

- ۳ در یک آزمایشگاه بر جسب شیشه های محتوی «منگنز استات» و «سرب نیترات» کنده شده بود. قرار است که گروه «نوجوانان پرتلاش» با قرار دادن تیغه ای از یک فلز مشخص این دو محلول را شناسایی کنند. استفاده از کدام تیغه فلزی برای این منظور مناسب می باشد؟

منیزیم	Mg
آلومینیوم	Al
منگنز	Mn
کروم	Cr
نیکل	Ni
فلز	Sn
سرب	Pb
مس	Cu
طلاء	Au
پلاتین	Pt

Ni (2)

Al (1)

(4) با یک تیغه شناسایی امکان پذیر نمی باشد.

Pt (3)

- ۴ در صنعت و به روش هایر آمونیاک (NH_4^+) را از تاثیر مستقیم هیدروژن بر نیتروژن تحت تاثیر جرقه الکتریکی تهیه می کنند. در شرایط متعارفی ۶ گرم هیدروژن با ۲۸ گرم نیتروژن به طور کامل ترکیب می شوند. اگر در روش هایر درون لوله تخلیه الکتریکی ۱/۵ گرم هیدروژن و ۸ گرم نیتروژن وجود داشته باشد آنگاه مقدار آمونیاک تولید شده چند گرم است؟

۸/۷۵ (4)

۹ (3)

۸/۵ (2)

۹/۵ (1)

- ۵ ترکیبات یونی در مجموع خنثی می باشند یعنی تعداد یون های مثبت و منفی در این ترکیب ها برابر است. برخی از فلزات مانند آهن، منگنز و ... دارای کاتیون هایی با بار الکتریکی متفاوت می باشند. مثلاً آهن در FeCl_2 و FeCl_3 و Fe^{2+} و Fe^{3+} می باشد. در نمک های مذابی از فلز منگنز به ترتیب تعداد ۱۱۰۰ یون کلرید و ۳۰۰ کاتیون منگنز Mn^{2+} و Mn^{3+} وجود دارد. نسبت تعداد Mn^{2+} به Mn^{3+} در این مجموعه چقدر است؟

 $\frac{1}{2}$ (4) $\frac{2}{5}$ (3) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{3}{5}$ (1)

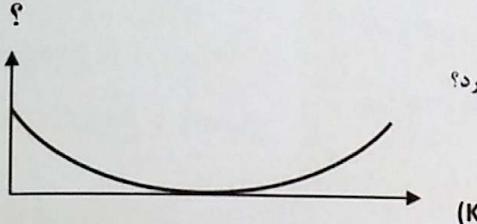

-۶ سونامی یکی از مخاطرات طبیعی است که سواحل بعضی از کشورها به خصوص مناطق شرق و جنوب شرقی آسیا را تهدید می کند. به عنوان مثال چند سال پیش یک سونامی بسیار شدید سواحل ژاپن را درنوردید. این پدیده احتمالا حاصل حرکت کدام یک از ورقه های زیر بوده است؟

- (۱) لغزش دو ورقه در مناطق عمیق اقیانوس آرام
- (۲) فرواش ورقه اقیانوس آرام به زیر ورقه قاره ای در حاشیه شبب قاره
- (۳) لغزش یک ورقه اقیانوسی در کنار یک ورقه قاره ای
- (۴) فرو رانش ورقه آسیا به زیر ورقه اقیانوس آرام

-۷ در یک تحقیق علمی روی بستر اقیانوس اطلس ، از سواحل شرقی برزیل به سمت آفریقا

حرکت کرده و نمونه هایی از سنگ های پوسته اقیانوسی تهیه کرده ایم. اگر روی محور افقی فاصله از کشور برزیل بر حسب کیلومتر باشد، کدام مورد باستی روی محور عمودی قرار گیرد؟

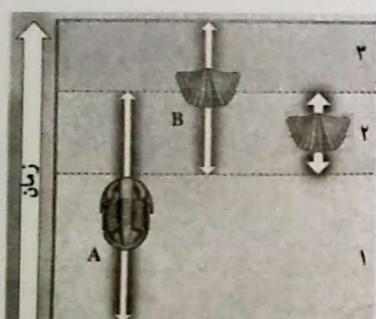
- (۱) سن سنگها
- (۲) ضخامت رسوبات
- (۳) چگالی سنگهای آذرین بیرونی
- (۴) درصد سیلیسیم موجود در کانی ها

-۸ دو سیاره A و B در منظومه شمسی مورد بررسی واقع شده اند. سیاره ای است که بالاترین میانگین دما را در بین تمامی سیارات دارا می باشد و سیاره B بیش از یک قمردارد. کدام گزینه درباره این سیارات حتمًا نادرست است؟

- (۱) در هیچ شرایطی سایه سیاره B روی زمین تشکیل نمی شود.
- (۲) چگالی سیاره B از چگالی سیاره A بیشتر است.
- (۳) این دو سیاره در منظومه شمسی همسایه نیستند.
- (۴) طول یک سال برای سیاره A کوتاه تر از سال سیاره B است.

-۹ نسبت فاصله مریخ تا زمین به فاصله مریخ تا خورشید حدودا ۲ به ۷ می باشد. کدام یک از گزینه های زیر فاصله مریخ تا خورشید را نشان می دهد؟

- (۱) $1/4$ واحد نجومی
- (۲) $1/4$ واحد نجومی
- (۳) $2/8 \times 10^4$ کیلومتر
- (۴) $3/3 \times 10^4$ کیلومتر

-۱۰ با توجه به شکل مقابل تشخیص سن کدام لایه دقیق تر است؟

(A) و (B) فسیل های راهنمای باشند.

- (۱) لایه ۳
- (۲) لایه ۲
- (۳) لایه ۱
- (۴) سن تمامی لایه ها با دقت یکسانی انجام می شود.

-۱۱ جمله "هرچه بیشتر شود، احتمال تشکیل فسیل نیز بیشتر می شود." با چند عبارت از عبارت های زیر به درستی کامل می شود.

گرما - شدت رسوب گذاری - اندازه رسوبات - اکسیژن

- (۱) یک عبارت
- (۲) دو عبارت
- (۳) سه عبارت
- (۴) چهار عبارت

-۱۲ جرم یک فضایپیما حدود 500000 کیلوگرم است. اگر این فضایپیما هنگام بلند شدن از زمین شتابی معادل $\frac{m}{s^2}$ بگیرد، نیروی بالابرند وارد بر این

فضایپیما چند نیوتن است؟

- (۱) ۲۰.....
- (۲) ۲۵.....
- (۳) ۷۰.....
- (۴) ۲۵.....

-۱۳ شیشه های هوایپیما را کوچک می سازند. علت این کار در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نیروی وارد شده بر شیشه در اثر اختلاف فشار دو طرف آن، کاهش یابد.
- (۲) با کاهش سطح، فشار وارد شده بر شیشه نیز کاهش می یابد.
- (۳) شیشه های کوچک مقاومت بیشتری در برابر فشار از خود نشان می دهند.

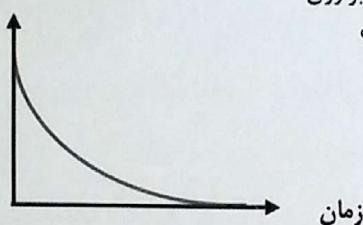
- (۴) با کاهش سطح، فشار وارد بر شیشه افزایش یافته و لی نیروی وارد بر آن کاهش می یابد.

-۱۴ معلم علوم تجربی، یک ارلن تخلیه و یک بادکنک را در اختیار گروه های دانش آموزی قرار داد و از آن ها خواست تا آزمایش های زیر را انجام دهند.

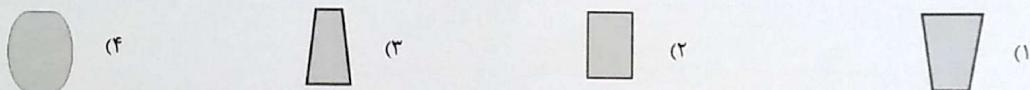
نتیجه کار کدام گروه با بقیه تفاوت خواهد داشت؟

- (۱) گروه رز: بادکنک را به دهانه ارلن بستند و هوای درون ارلن را توسط تلمبه تخلیه خالی کردند.
- (۲) گروه نسترن: ابتدا لوله تخلیه ای ارلن را بستند، سپس ارلن را گرم کردند و بلا فاصله بادکنک را به دهانه ای ارلن بستند و در آخر ارلن را سرد کردند.
- (۳) گروه نیلوفر: ابتدا لوله تخلیه ارلن را بستند، سپس بادکنک را به دهانه ای ارلن بستند و با انگشت بادکنک را به داخل ارلن فرستادند و محکم درون بادکنک فوت کردند.
- (۴) گروه لاله: بادکنک را به دهانه ای ارلن بستند و با انگشت بادکنک را به داخل ارلن فرستادند و محکم درون بادکنک فوت کردند.

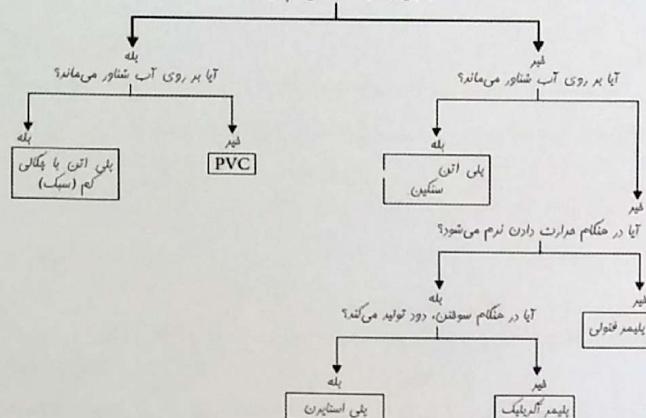
فشار

- ۱۵ یک ظرف را از آب پر کرده و در قسمت پایین آن سوراخی ایجاد می کنیم. نمودار زیر میزان فشار آب بر روی این سوراخ را با گذشت زمان نشان می دهد. شکل این ظرف به کدام یک از ظرفهای زیر شباهت دارد؟

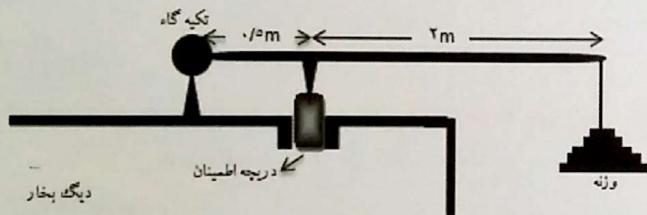

آیا این پلاستیک به راضی نمی شود؟

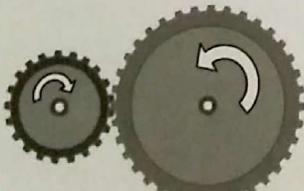

- ۱۶ "نمودار خوانی" همانگونه که می دانید پلاستیک ها نوعی پلیمر هستند. نمودار زیر برای تعیین ماهیت چند نوع پلاستیک به کار می رود. بر اساس نمودار "پلاستیک های سختی که چگالی بالاتر از آب دارند و خوب می سوزند" چه نام دارند؟
- (۱) پلی استایرن
(۲) پلیمر اکریلیک
(۳) PVC
(۴) پلی اتن

شکل زیر دریچه اطمینان یک دیگ بخار را نشان می دهد. این دریچه به گونه ای طراحی شده است که هرگاه فشار درون دیگ از ۲۰۰ کیلو پاسکال فراتر رود عمل می کند. در این شکل مساحت سوراخی که دریچه در آن قرار می گیرد ۲۵ سانتی متر مربع است. اگر وزنه به اندازه ۵۰ سانتیمتر به تکیه گاه نزدیک تر شود فشار لازم برای عمل کردن دستگاه چه مقدار کاهش و یا افزایش می یابد؟ (از وزن میله صرف نظر می شود).

- ۱۷ در شکل زیر دوران چرخ دنده بزرگ که ۲۰ دندانه دارد باعث چرخش چرخ دنده کوچک که ۱۰ دندانه دارد می شود. اگر چرخ دنده سومی با ۵ دندانه بین این دو چرخ دنده قرار گیرد کدام گزینه در این باره درست بیان شده است؟

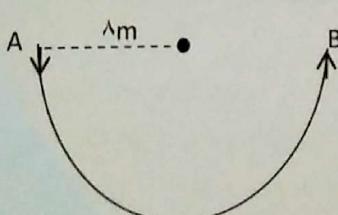
- (۱) جهت حرکت ساعتگرد شده و مزیت مکانیکی آن دو برابر می شود.
(۲) سرعت چرخ دنده خروجی دو برابر شده اما مزیت مکانیکی آن نصف می شود.
(۳) سرعت چرخ دنده خروجی و مزیت مکانیکی آن تغییر نمی کند.
(۴) جهت حرکت پادساعتگرد شده و سرعت آن تغییر نمی کند.

- ۱۸ خودرویی با تندی ثابت ۴ متر بر ثانیه در نقطه A وارد یک پیچ نیم دایره ای به شعاع ۸ متر می شود. هنگامی که از نقطه B خارج می شود چه تعداد از محاسبات زیر برای حرکت این خودرو درست محسوبه شده است؟ ($\pi = 3$)

$$\text{الف} - \frac{1}{5} = \frac{\text{مسافت}}{\text{جهابی}} \quad \text{ب} - \frac{1}{3} = \frac{\text{سرعت متوسط}}{\text{مسافت}}$$

- (۱) یک مورد
(۲) دو مورد
(۳) سه مورد
(۴) هیچ کدام درست نمی باشد.

- ۱۹ دو گلوله بسیار سبک که بار مثبت بسیار زیادی دارند در فاصله ۲۰ سانتی متری از یکدیگر بر روی سطح بدون اصطکاک قرار دارند. اگر جرم و بار گلوله

A و برابر جرم و بار گلوله B باشد در این صورت:

- (۱) نیروی که گلوله A به B وارد می کند چهار برابر نیروی است که گلوله B به A وارد می کند.
(۲) هر دو گلوله ثابت می مانند زیرا نیروی خالص وارد بر آنها صفر است.
(۳) با گذشت زمان گلوله سبک تر با شتاب ثابت اما سرعت بیشتری دور می شود.
(۴) در تمام لحظات شتاب گلوله A نصف شتاب گلوله B می باشد.

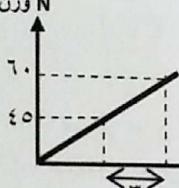

* با توجه به متن زیر به سه سوال ۲۱ تا ۲۳ پاسخ دهد.

نیوتون توانست یک رابطه عددی برای به دست آوردن نیروی گرانشی وارد بر یک جسم به جرم m از سوی هر سیاره‌ای به جرم M و شعاع R ارائه کند. نیروی گرانش طبق معادله رویه‌رو محاسبه می‌شود. (در این رابطه G یک مقدار ثابت است)

$$F = G \frac{M \times m}{R^2}$$

- ۲۱ در یک سیاره مجهول، توسط نیروسنج وزن دو جسم اندازه گیری شده و نتایج این آزمایش روی نمودار روبه‌رو مشخص شده است در صورتی که شعاع آن سیاره مجهول برابر با زمین باشد کدام گزینه درست است؟

(۱) چگالی آن سیاره از زمین بیشتر است.

(۲) وزن شما در آن سیاره با وزن شما در زمین برابر است.

(۳) رکورد دونده‌های پرش ارتفاع در آن سیاره از زمین بیشتر است.

(۴) در شرایط کاملاً یکسان برای به حرکت درآوردن اجسام در آن سیاره به نیروی بیشتری نسبت به زمین نیاز داریم.

- ۲۲ گلوله‌ای به جرم ۲۰۰ گرم را از ارتفاع مشخصی رها می‌کنیم. اگر مدت زمان برای آن که این گلوله به سطح سیاره مجهول برسد ۴ ثانیه باشد، سرعت گلوله در لحظه برخورد چند متر بر ثانیه خواهد بود؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود).

(۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

- ۲۳ فضایمایی به جرم ۹۰ کیلوگرم در ارتفاعی معادل با ۲ برابر شعاع کره زمین، از سطح سیاره مجهول قرار گرفته است. وزن این فضایمایی حدوداً چند نیوتون است؟

(۱) ۵۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۱۵۰ (۴) ۲۰۰

- ۲۴ فشاری که یک برگ A_1 به سطح یک میز وارد می‌کند حدوداً یک پاسکال است. جرم برگ A_1 به کدام یک از اعداد زیر نزدیک‌تر است؟

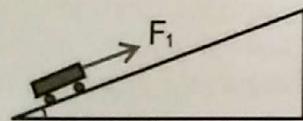
(۱) ۰.۵ g (۲) ۱ g (۳) ۲ g (۴) ۵ g

- ۲۵ در شکل مقابل اگر جرم هر کدام از قرقه‌ها یک کیلوگرم باشد کدام نیروسنج عدد بزرگ‌تری را نسبت به بقیه نشان می‌دهد؟

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱

- ۲۶ مطابق شکل چهارچرخه‌ای را با سرعت ثابت و با نیروی F_1 روی سطح شبی دار بالا می‌کشیم. اگر هنگامی که چهار چرخه به بالای سطح شبی دار رسید، نیروی F_2 را به گونه‌ای بر آن وارد کنیم که چهارچرخه با همان سرعت ثابت قبلی به پایین حرکت کند، در این صورت مقدار نیروی F_1 نسبت به چگونه خواهد بود؟

(۱) بیشتر است. (۲) کمتر است.
(۳) برابر است. (۴) بسته به مقدار سرعت هر کدام از موارد بالا می‌تواند باشد.

- ۲۷ جمله زیر ویژگی‌های کدام یک از جانداران زیر را به درستی معرفی می‌کند؟

«دارای ساختار سلولی هستم و پروتئین‌های موجود در غشای هسته ام با آبی متیل رنگ آمیزی می‌شود. همچنین زندگی آزاد ندارم.»

(۱) میکروبی که در کنسروها رشد می‌کند و باعث مسمومیت بوتولیسمی می‌شود. (۲) عامل بیماری سیاهک گندم

(۳) جلبک سیز اسپیروزیر

- ۲۸ لینه دانشمند سوئدی برای جانداران نام علمی دو بخشی معرفی کرد. کدام یک از موجودات زیر قادر این چنین نامی است؟

(۱) ویروس موزاییک توتون (۲) مخمر نانوایی (۳) باکتری وبا (۴) جلبک طلابی

- ۲۹ کدام یک از یاخته‌های زیر دارای سیزینه بوده و توانایی فتوسنتر دارد؟

(۱) نگهبان روزنه

(۲) تراکنید(یکی از یاخته‌های آوند چوبی)

(۳) یاخته آوند ابکش

(۴) در برگ تنها یاخته‌های میان برگ توانایی فتوسنتر داشته و هیچ‌کدام از یاخته‌های فوق نمی‌توانند فتوسنتر کنند.

- ۳۰ در نمودار زیر، کدام ویژگی مربوط به گیاهانی است که در منطقه هاشور خورده قرار گرفته‌اند؟

(۱) ارتفاع کمی داشته و جایه جایی مواد در آن ها از طریق انتشار انجام می‌گیرد.

(۲) پشت برگ‌های آن ها لکه‌های قهوه‌ای رنگی تشکیل می‌شود که هر کدام مجموعه‌ای از هاگدان هاست.

(۳) مخروط‌های نر و ماده در آنها در روی یک پایه تشکیل می‌شود.

(۴) هاگدان آنها کپسول مانند بوده و بر روی میله تشکیل می‌شود.

